טעאטער - מוזיק - מואווים און „טאקיס"

א סעזאן אידיש טעאטער אין טאראנטא

(א שטיקעל סך־הכל)

פון י. פייגעלמאן

א פולער סעזאן טעאטער אין א פראווינץ־שטאדט, איז היינטיגע צייטען א זאך וועגען וועלכען עס לוינט זיך צו אונטערציהען א סך־הכל. ווארום אין א צייט ווען טעאטערס בכלל און אידישע טעאטערס בפרט ברעכען צוזאמען פון דער שווערער לאסט פון דער איצטיגער עקאנאמישער דעפרעסיע, איז עס זיכער א דערפרייענדע דערשיינונג ווען א פראווינץ שטאדט — ווי טאראנטא, קאן אונטערציען א סך־הכל פון א סעזאן אידיש טעאטער און אידישן שוישפיעל.

אין די נארמאלע צייטען האט מען געוואוסט, ניט נאר ווען א טעאטער סעזאן האט זיך אנגעהויבען, נאר אויך, ווען ער האט זיך געענדיגט. היינט אבער איז די דאזיגע לאגע א גאנץ אנדערע. היינט ווייסט מען בלויז ווען דער כעזאן הויבט זיך אן. די ענדע פון א סעזאן אויף דער פראווינץ איז, כידוע, באצייכענט געווארען, מיט דעם אנהויב פון די „אטרעקשאנס". אזוי שנעל ווי די ניו יארקער „פינגעלאך" האבען זיך דא אנגעהויבען באווייזען, האט מען געוואוסט אז דער סעזאן איז שוין געענדיגט.

נאנץ אנדערש איז עס אבער היינט. עס איז היינט אנגעשטאנען א צייט פון „ויסעו" און „ויחנו" פאר די טעאטער טרופעס אויף דער פראווינץ. איין טרופע פאהרט אוועק און א צווייטע ווארט שוין היינטער'ן טיר. אזוי ארום קומט עס אויס, אז דער אידישער טעאטער־געהער האט דא כסדר „אטרעקשאנס" דעם פולען סעזאן, און עס איז דאריבער שווער צו אפטיילען ווען דער סעזאן האט זיך אפיציעל געענדיגט און ווען ניט — באזונדערס אין איז עס א גאנץ שווערער ענין פאר איינעם וועלכער וויל אונטערציהען א סך־הכל פון א סעזאן טעאטער אויף דער פראווינץ.

אין פארלויף פון דעם פארגאנגענעם ווינטער האט טאראנטא געהאט א גאנץ באדייטענדע צאהל „סטארס" און „סטארריכעס" פון ניו יארק. עס האבען זיך דא אויך געביטען עטליכע טרופעס אין פארלויף פון דער זעלבער צייט. אנהויבענדיג מיט דער „ווילנער" צוזאמען מיט העריעטא שניצער, האבען מיר נאכדעם געהאט די האלענדערס; בערנארד עלווינג'ס טרופע, און נאכדעם, די ביז־איצטיגע קאפעראטיווע טרופע, מיט א צאהל נאסטראלירענדע סטארס, ווי ציליא אדלער, דזשוליוס נאטאנזאהן, און די גערמאנס.

ווען אין פארלויף פון איין סעזאן בייטען זיך אין א פראווינץ־שטאדט אזוי פיעל פרישע פנים'ער, מוז דער אלגעמיינער אינטערעס צום טעאטער זיין, א פיעל גרעסערער ווי ווען די פנים'ער פון דיאקטיארען זענען וואך־איין וואך־אויס די זעלבע פאר'ן עולם. אפשר דערמיט דערקלערהרט זיך עס וואס דער פארגאנגענער סעזאן אין טאראנטא איז געווען — פון אלע שטאנדפונקטען — א „ניט־צו־פאר־זינדיגען־סעזאן". סיי די קאסע און סיי דער עולם זענען געווען צופרידען.

די וואנדערענדע־טרופעס־סיסטעם האט זיך ארויסגעוויזען צו זיין א דערפאלג — יעדענפאלס פאר אונזער טאראנטא. גערעטעוועט דעם סעזאן אין טאראנטא האט אויך דער פראקטישער שריט פון דער קאפעראטיווער טרופע, וועלכע האט געבראכט צו זיך פרישע אטרעקשאנס יעדעם מאל. אפשר איז פאר די מיטגלידער פונ'ם קאראפעראטיוו גופא, ניט געווען אזא מזל און ברכה אין די „אטרעקשאנס", דערפאר אבער האט דער טאראנטער עולם געהאט א אידיש טעאטער דעם פולען סעזאן.

פונ'ם שטאנדפונקט פון קאסע־דערפאלג האט דזשוליוס נאטאנזאהן, וועלכער איז באקאנט אלס דער „לאיאן ווייער" אויף דער אידישער ביהנע, איבערטראפען אלע אנדערע אטרעקשאנס. דזשוליוס נאטאנזאהן, דער טיפישער „קאמידיען", האט באוויזען צו ציהען „געפאקטע הייזער" יעדעס מאל ווען ער האט עפעס אייפגעפיהרט. ניט אומזיסט האט ער פארזיכערט דעם טאראנטער אידישן טעאטער־געהענדען עולם, אז ער וועט לאנג, לאנג ניט פארגעסען טאראנטא.

מען קאן עס איהם גאנץ גוט גלויבען, ווארום ער האט צו טאראנטא חלילה ניט דערלייגט...

העניריעטא שניצער, צוזאמען מיט די „ווילנער", וועלכע האבען ביי אונז אנגעהויבען דעם סעזאן, האבען ניט געמאכט אזא פינאנציעלען דערפאלג ווי דזשוליוס נאטאנזאהן, דערפאר אבער וועלען זיי דערמאנט ווערען צום גוטען פון יעדען בעטערען טעאטער־געהער, פאר זייערע ערנסטערע אויפפיהרונגען ווי „גר צדק" און אנדערעס.

וואס אנבאלאנגט ווענען עלווינג'ן, לאזט זיך קיין סך ניט זאגען. די עטליכע וואכען וואס די עלווינג־טרופע איז דא געווען, האט זיך טאראנטא „אנגעגעסען" מיט א חיבש ביסעל „טשיינעטאון" און מיט עהנליכע אונטערוועלט־און־מיזיר־פיעסען.

דערפאר אבער איז געמאכט געווארען א פארזוך צום בעסערען פון די האלענדערס, וועלכע האבען זיך, אמווייניגסטענס באצויגען ערנסט צו זייער אר־ביים. דער אויסוואהל פון די האלענדערס־דעפערטואר אין טאראנטא איז געווען א פארשידענארטיגער. א פאר שעה־נע אפערעטעס, עטליכע מעלאדראמעס און אביסעל הארציגע קאמעדיעס האבען אויסגעפיהלט די אנדערהאלבען מאנאטען וואס זיי האבען דא פארבראכט.

די האלענדער־טרופע האט, אויסער אלעס, זיך אויסגעצייכענט מיט א זאך, מיט וועלכען נאנץ וועניג פון די אנדערע טרופעס האבען זיך אויסגעצייכענט. עס זענען געווען א סך יונגע קרעפטען צווישען די שוישפילער, מיט ענערגיע און „פעפ".

ווענען דער קאפעראטיווער טרופע איז מיר שוין אויסגעקומען צו ריידען ביי א פריערדיגער געלעגענהייט. דאריבער וועל איך איצט פארענדיגען מיט די לעצטע „צאתכם לשלום". דאס טעאטער איז, סיי פרייטאג און סיי שבת געווען געפאקט, און דער עולם האט זיי אפלאדירט מיט דער פולסטער איבערגעגעבענהייט.

דער „גרענט טאטעל" פון אלע „טאטעלס" איז, אז טאראנטא האט געהאט (אונטער די אומשטענדען) א צופרידענשטעלענדען סעזאן, און דאס זעלבע האבען אויך געהאט א גוטען סעזאן אלע טרופעס וועלכע האבען אין פארלויף פונ'ם סעזאן דא געשפיעלט.

אלע צדדים זענען, הייסט עס, אדויס־געקומען „אייוועז"...

מ'שפילט טעאטער

(פון דער סערעיע, טעטאטער סצענקעס) פון בען געיילינג.

עקטערס ליארעמען און טומלען, מאכען קולות ביז די הימלען, ס'איז די פראבע. פאר פרעמיערע, און די פיעסע איז א שווערע, אנגעטאהן אין קלאנען מייצלאך, "חזר'ט" מען די טריפה ווייצלאך, פון דער אפערעטע כינקע, און עס רינט פון זיי די שמינקע, און דער צימבלער אויף די טאצען, קלאפט צום טאקט פון די פאיאצען, (ס'וועט דער עולם זיך שוין קראצען...) דער סעזאן, הויבט זיך אן!

אין טעאטער א גערודער, אויף דער ביהנע א הארמידער, קולות מישען זיך צוזאמען, ס'וויל דער עולם ניט פארזאמען, "די טראגעדיע פון א מאמען" וואס דער זוהן וויל איהר פארסס'ען... און די עקטערס אין קולסען, זיינען נערוועז, ווילען וויסען, וואס עס הערט זיך ביי דער קאסע, און אויב קומען וועט די מאסע? אן עק א סוף, פארהאנג אויף!

אויף דער ביהנע שטעהט די מאמע, און עס רעדט פון איהר די דראמע, און עס גרילצען מאדנע טענער, גלייך עס וואלטען קרייהען הענער... און דער עולם אין טעאטער, ווישט די נאז ווי פון א קאטער, שפרינגט ארויס א יונג פאצעטעל מיט דער פליישיגער סובערטעל טאנצען זינגען "דער האט מאמא", אז עס שפאלט די פאנאראמא.... ס'ווארפט מיט זיי ווי אין קרחת, און דער עולם שמעלצט פון נחת.

— סאס קלעס.
— סוקסעס!

און אזוי א גאנצען סיזאן, שפילען עקטערס, ווייל זיי מוזען דאך א לעבען מאכען כאטשע, קייט מען פראוא ווי די קליאטשע, שפיעלט מען פיעסען גאר א חידוש, חצי ענגליש, חצי אידיש, טאנצען טענצער, זינגען זינגער, און מען שטארבט אלץ איינס פון הונגער.

— אויב אזוי, וואס טויג עס ווייטער? איז דער תירוץ, מ"שפיעלט טעאטער!..

טאראנטא'ס אייגענע סובערטען מאכט ערפאלג

ראזי לובאוו

טאראנטער מיידעל וועלכע האט דעם לעצטען סעזאן געשפיעלט מיט פארשיעדענע קאמפאניעס אין סטענדערד טעאטער און האט זיך אויסגעצייכענט אין פארשיעדענע ראלען.

מיס ראזי לובאוו איז נאך א יונגע מיידעל און באזיצט אלע קוואליפיקאציעס פון א סובערטען, האט א שעהנע דיקציע אין אידיש, א הארציגע שטימע צום זינגען, און איז אויך א וואונדערבארע טענצערין: לאמיר האפען אז מיס לובאוו וועט אין דער צוקונפט מאכען אן ערפאלג אויף דער ביהנע מיס לובאוו פארבלייבט אין טאראנטא. די מיינערדשערס וועלכע גרייטען צו פאר'ן קומענדען סעזאן וועלען געווים קיין טעות ניט מאכען ווען זיי וועלען באצייטענס אנגאזשירען מיס לובאוו.

„פראקאר" קאנצערט א גרויסער דערפאלג

דער „פראקאר" קאנצערט וועלכער איז פארגעקומען לעצטען זונטאג אוועגען תלמוד תורה האל אויף בראנזוויק עווענוי, איז געווען אן אונגעהייערער דערפאלג, סיי פינאנצעל און סיי מאראליש.

די גאנצע פראגראם פון קאנצערט איז אויסגעפילט געווארען פון וויקטאר פעקער און מיישא ראפעל. ביידע זענען פיעל מעהר איידער געוויינליכע אקטיארען, עס וועט ניט זיין איבערטריבען צו זאגען אז זיי זענען ארטיסטען.

ווען וויקטאר פעקער האט רעציטירט „באהנען", פון א. לוצקי, האט ער זיך קינסטלעריש דערהויבען צו א גאר הויכער שטופע, מען דארף זעהן פעקער'ן אין דער דערמאנטער רעציטאציע אום מען זאל קענען אפשאצען געגוי זיין טאלאנט. ער האט אלע קוואליפיקאציעס פון אר־טיסט, און וואלט ער פון צייט צו צייט ניט איבערגעכאפט די מאס (אונטער דער ווירקונג פון די שטארקע אפלאדיסמענטען) און זיך לאזען הינרייסען פון שטימונג, וואלט ער געווען פאלשטענדיג אויסגעהאלטען.

אבער אפילו מיט אלע חסרונות איז זיצען ביי א קאנצערט אין וועלכען וויקטאר פעקער באטייליגט זיך, אן אמת נייסטגזער געגוס.

ניט קיין קלענערער אקטיאר איז מישא ראפעל.

מישא איז גוט באקאנט צום טאראנטער טעאטער עולם, ער האט געשפיעלט א געוויסע צייט מיט דער קאמפאניע פון סטענדערד טעאטער. ער איז אויפגעטראטען ביים קאנצערט אין חסידישע פאלקס לידער און מוזיקאלישע אימפראוויזאציעס, איז וועלכע ער איז געווען אן אנגענעהמער אונטערהאלטונג. ווען גאנץ אויסגעהאלטען.

אויסגעצייכענט גוט זענען ביידע, פעקער און ראפעל געווען אין דעם איין אקטיגען סקעטש „דער מניר". ראפעל'ס גרים איז געווען א קינסטלעריש שעהנער. בכלל איז דער קאנצערט געווען אן אויסערגעוועהנליכער, און די וועלכע האבען איבערגעפאקט דעם האל זענען דאנקבאר דעם „פראקאר" פאר אראנזשירען אזא שעהנעם קאנצערט.

מיט שבח מעג דערמאנט ווערען מיס באקיין, וועלכע האט זיך אין קאנצערט באטייליגט מיט איינינע פיאנא סאלאס, און האט אקאמפאנירט די אקטיארען.

ש. ש.

LAWRENCE TIBBETT and GRACE MOORE in "NEW MOON"

טאנץ און ווענדראף זונטאג אין סטענדערד טעאטער

די באריהמטע קינסטלער פון דער ווילנער טרופע ס. טאנץ און ר. ווענדראף וועלכע די טאראנטער אידען האבען האט א געלעגענהייט צו זעהן זענען זיי האבען געשפיעלט אין סטענדערד טעאטער קומען ספעציעל אין טאראנטא צו א קאנצערט וועלכער וועט פארקומען זונטאג דעם 19 טען אפריל אין סטענדערד טעאטער.

די נעמען טאנץ און ווענדראף זיינען גענוג. דער טאראנטער עולם זאל קומען אין מאסען, דאס זיינען קינסטלער וועלכע וועלען מיט זייער ארויסטריט פארשאפען דעם עולם א גייסטיגען אפרגעניגען וועלבען מען וועט לאנג גערענקען.

אויסער די צוויי באריהמטע ארטיסטען וועלען ביים קאנצערט אויפטרעטען דער באריהמטער פידעל קינסטלער אדאלף קאלדאפסקי און די באריהמטע אפערא זינגערין מיס מאראנא אהרענס.

דער קאנצערט זונטאג פארשפרעכט צו זיין דער שעהנסטער און גרעסטער קאנצערט וועלכען טאראנטא האט ווען עס איז געווען.

היינטיגע וואך אין די טעאטערס

גרויסע פארשטעלונג אין אימפעריאל

דער אימפעריאל טעאטער האט צוגעוואוינט דעם טעאטער עולם צו געבען עטוואס אויסערגעוועהנליכעס יעדע וואך. דער וואס געהט אין אימפעריאל וויסט פאראויס אז ער אדער זי וועט זעהן אן אויסערגעוועהנליכע פארשטעלונג. די וואך אבער האט זיך דער אימפעריאל טעאטער אליין איבערגעטראפען.

אויסער דער טאקי אין אימפעריאל טעאטער וועלכע איז אן אויסערגעוועהנליכע, אונטערן נאמען "עהרע צווישען ליעב האבער" ווערט אויפ'ן סטיידזש געוויזען א פארשטעלונג וועלכע איז ווערט צו זעהן, איבערהויפט צייכענט זיך אין די אקטען אויס דזשעק פעפער. וועלכער איז פיעל מעהר ווי א געוועהנליכער אקטיאר.

טשארלי טשעפלין אין לאוס טעאטער

אין לאוס דאון טאון טעאטער ווערט די גאנצע היינטיגע וואך געוויזען. דאס נייעסטע בילד פון טשארלי טשעפלין "סיטי לייטס", דאס איז באלד צו אמווייניגער לאנגער לאורענץ טיבעט אין דער הויפט רען דעם עולם, און טשארלי טשעפלין קען די מלאכה אויסגעצייכענט.

פון דעם מאמענט וואס טשארלי באוויזט זיך אויפ'ן לייווענט ביז צום סוף פון בילד איז דאס איין גרויסער הארציגער געלעכטער.

"סיטי לייטס", איז ניט קיין "טאקי" עס איז א שטומע מיואווי, טשארלי וויל ניט שפיעלען אין קיין טאקיס, די צוישווישער אבער אמוזירען זיך זעהענדיג דאס בילד א סך מעהר איידער ביי א טאקי.

עס איז שווער איבערצוגעבען דעם גאנצען אינהאלט פון בילד. דאס בילד באשטעהט טעהרסטענס פון א סך סצענקעס און עס איז באמת ווערט צו זעהן דאס בילד, מען קען זיך אמוזירען אויף א גאר געהויבענעם אופן זעהענדיג דאס בילד.

ניו מון אין ליבערטי טעאטער

אין ליבערטי טעאטער אויף דאנדעס ארום ספעדיינא עווענוי הויבט מען היינט אן צו ווייזען דאס באריהמטע רוסישע "ווירטשאוס סיען", א דורכאוס רוסישע בילד וועלכע איז ווערט געזעהן צו ווערען.

ראליע, פיעלע רוסישע לידער און אפעראס אריעס ווערען געזונגען וועלכע זיינען וואונדערבאר צו הערען, דאס איז דאס איינציגע רוסישע בילד וועלכע ווערט אין טאראנטא געוויזען די וואך.

נארמא טאלמעדזש אין גארדען

היינט איז דער לעצטער טאג ווען מען קען נאך זעהן אין גארדען טעאטער די באריהמטע אקטריסע נארמא טאלמעדזש אין דאס בילד "דובערי וואומען אף פעשיאן".

די דאזיגע וואונדערבארע אקטריסע שפיעלט זעהר א שעהנע ראלע אין דער מיואווי. מארגען און די איבעריגע טעג פון דער וואך וועט אין גארדען געוויזען ווערען דאס בילד "סאני" מיט מארלין מילער אין דער הויפט ראלע.

רוסישע בילד אין קאלעדזש פלעי האוז.

אין קאלעדזש פלעי האוז ווערט די וואך געוויזען די באריהמטע רוסישע בילד "ווירטשאוס סיען", א דורכאוס רוסישע בילד וועלכע איז ווערט געזעהן צו ווערען.

א גרויסער גאסט אין טאראנטא

פרייטאג אוועגט דעם 17־טען אפריל וועט אין סטענדערד טעאטער אויפטרעטען א נייע קאמפאניע מיט דעם גרויסען קינסטלער יאזעף שעהנגאלד בראש.

יאזעף שעהנגאלד ווערט פארלעבענדיג פאר איינעם פון די בעסטע קינסטלער אויף דער אידישער ביהנע. זיין נאמען איז אויך ניט פרעמד אויף דער ענגלישער ביהנע וואו ער האט מיט גרויס ערפאלג געטיילט דעם טריאומף פון דער אויפפיהרונג "דער דזשעז זינגער" צוזאמען מיט דזשארדזש שעהנסעל.

דזשאזעף שעהנגאלד בלייבט אין טאראנטא פאר בלויז עטליכע פארשטעלונגען פרייטאג און שבת אפריל 17 און 18 וועט ער אויפפיהרען זיין אריגינעלע אידישע פאלקס אפערעטע "מיט'ן רבינ'ס כח", דאס איז אן אפערעטע מיט אן אריגינעלען איינפאל. דזשאזעף שעהנגאלד האט דא פאראיינגיגט צוויי קונסטען, די לעבעדיגע ביהנע מיט'ן שטומען פילם, צוזאמען מיט דער פיעסע ווערט אויך געוויזען א פילם אין וועלכען שעהנגאלד האט א פריי מיט'ן פיליפינען טשעמפיאן באקסער זאמירסקי. דער פילם איז פארכאפענד שפאנענד און אמוזאנט און צוזאמען מיט דער שעהנער אידישער פאלקס מוזיק, גרויסען א גאראנטי פארן קינסטלערישען גענוס.

דזשאזעף שעהנגאלד

די באריהמטע אקטריסע מארלין מילער. וועלכע שפיעלט די הויפט ראלע אין דער "טאקי" "סאני" וועלכע ווערט געוויזען ווערען דאנערשטאג, פריי־טאג און שבת אין גארדען טעאטער אויף קאלעדזש סטריט.

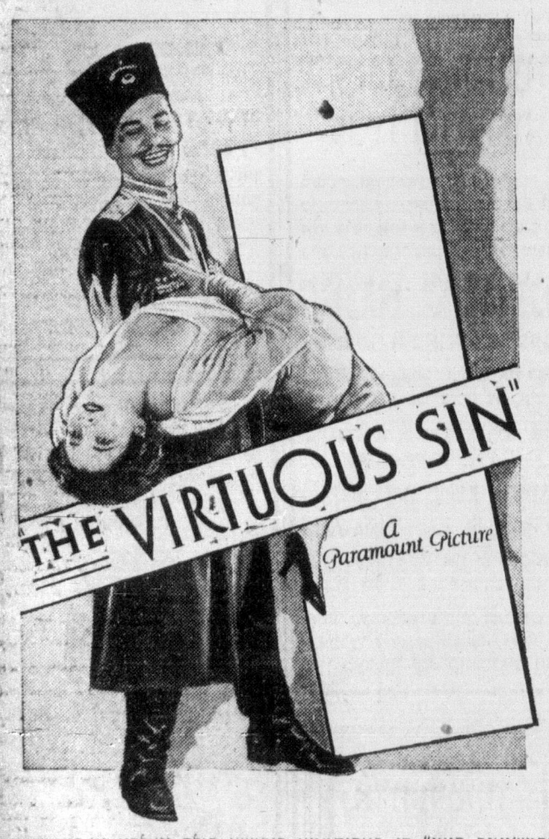

"ווירטשיאוס סיען" די באריהמטע רוסישע בילד וועלכע ווערט די וואך געוויזען אין קאלעדזש פלעי האוז